

Wychodzi trzy razy tygodniowo, i to co wtorek, czwartek i sobotę prócz dni świątecznych — Nakładem i drukami A. Prądzynski we Wrzesni
Odpowiedzialny za cześć redakcyjną Andrzej Prądzynski we Wrzesni
Administracja: ulica Poznańska № 6 — Telefonu № 389

Abonament: na pocztę: miesięcznie —96 zł, kwartalnie 2,88 zł
wskazywać: mies. 90 gr, kwart. 2,70 zł — Ogłoszenia: za miejsce 1-lin. 1 milim. w 5 grosze przynajmniej administracja większe dwa dni, mniejsze do godz. 9 dzień przed ukazaniem się numeru — Telef. № 389

Wrzesnia, sobota dnia 30 maja 1925

Rok VII

№ 63

Zmiany w rządzie.

Naczelna Rada Gospodarcza.

Długotrwały kryzys gospodarczy, który w ostatnich miesiącach przybrał nawet cechy coraz bardziej niepokojące wskutek spadania naszego eksportu, a natomiast wzmagania produkcji towarów zagranicznych, ostatecznie doprowadził w tych dniach do zmiany na stanowisku ministra handlu i przemysłu. Ustąpił minister Kiedron, który to stanowisko w gabinecie p. Grabskiego zajmował od samego początku, a więc od półtora roku; na jego zaś miejsce przysiadł mianowany Czesław Klarner, który jako wiceminister skarbu był dotychczas najbliższym współpracownikiem premiera i jego prawa ręką. Wiceministrem skarbu natomiast został dotychczasowy prezes Głównego Urzędu Likwidacyjnego, Józef Karsnicki.

Minister Kiedron podał się do dymisji na skutek wycozek, jakie były przeciw niemu skierowane w Sejmie podczas rozprawy nad budżetem. Mimo niezaprzeczonych sukcesów, jakie miał on w ciągu swego urzędowania, położenie gospodarcze stało się na koniec tak ciężkie, że na nim jako odpowiedzialnego kierownika, słuszenie czy niesłuszenie, musiało się to odbyć. Na zechęta jego urzędowania przyszedł do zwolnienia ze stanowiska ministra handlu i przemysłu, lecz aż do daty starania jego spotykały się z odmową. I dzisiaj w każdym razie trzeba nam przyznać jako niemałą zasługę, że dzięki jego umiejętnym zarządzeniom przesilenie gospodarcze u nas nie przybrało tak ostrych form, jak to było w dziale górali. Na zechęta jego urzędowania przyszedł do zwolnienia ze stanowiska ministra handlu i przemysłu, lecz aż do daty starania jego spotykały się z odmową. I dzisiaj w każdym razie trzeba nam przyznać jako niemałą zasługę, że dzięki jego umiejętnym zarządzeniom przesilenie gospodarcze u nas nie przybrało tak ostrych form, jak to było w dziale górali. Na zechęta jego urzędowania przyszedł do zwolnienia ze stanowiska ministra handlu i przemysłu, lecz aż do daty starania jego spotykały się z odmową. I dzisiaj w każdym razie trzeba nam przyznać jako niemałą zasługę, że dzięki jego umiejętnym zarządzeniom przesilenie gospodarcze u nas nie przybrało tak ostrych form, jak to było w dziale górali.

Przyczyny naszego przesilenia gospodarczego bowiem tkwią zbyt głęboko w nas samych, wobec czego nie tak łatwo zaradzić złemu. A przedwzrostem nie zdziwiła twierdzenie, że „Ale jego następcę jeszcze z pewnością będzie miało niełatwe zadanie — dać Boże, żeby mu się udało je rozwiązać jak najlepiej. „Przyczyny naszego przesilenia gospodarczego bowiem tkwią zbyt głęboko w nas samych, wobec czego nie tak łatwo zaradzić złemu. A przedwzrostem nie zdziwiła twierdzenie, że „Ale jego następcę jeszcze z pewnością będzie miało niełatwe zadanie — dać Boże, żeby mu się udało je rozwiązać jak najlepiej. „Przyczyny naszego przesilenia gospodarczego bowiem tkwią zbyt głęboko w nas samych, wobec czego nie tak łatwo zaradzić złemu. A przedwzrostem nie zdziwiła twierdzenie, że „Ale jego następcę jeszcze z pewnością będzie miało niełatwe zadanie — dać Boże, żeby mu się udało je rozwiązać jak najlepiej.

Poniekąd też już zrozumieliśmy to u góry, jak o tem świadczy zapewne myśl utworzenia tymczasowej Naczelnej Rady Gospodarczej, którą wylaczonym zadaniem byłoby zajmowanie się naprawą gospodarki kraju. W Radzie tej poszczególne warstwy miały być odpowiednio reprezentowane. Będzie to więc coś w rodzaju parlamentu gospodarczego, którego skład i sposób powołania dotąd jeszcze nie są ustalone, jednakże są propozycje, żeby liczbą ogólną członków dochodziła do 120 i przewidziana była granica wieku dla kandydatów nie niższej niż 35 lat. Na razie toczy się nad projektem rozważania przedstawicieli rad, Sejmiku, nauki i różnych galezi życia gospodarczego.

Jesteśmy zatem świadkami coraz usilniejszego dążenia ku naprawie naszych stosunków gospodarczych. Ciało tak wielkie, projektowana Rada gospodarcza, wychodząca z kręgu społeczeństwa, jest pożądanym elementem w naszym społeczeństwie. Nieaptywnie powinno być zdolne do wskazywania kierunku i ustalania zasadniczych podstaw gospodarstwa krajowego.

Przedwzrostem jednak należałoby się po niej spodziewać celowego wpływu na zmianę naszego społeczeństwa, w tym, które miało być niejako na celu podniesienie w tem społeczeństwie moralności gospodarczej, bez której żadne inne starania i zabiegi nie mogą doprowadzić do celu.

O co Hindenburg jest oskarżony?

Dzienniki zagraniczne publikują dane listy przestępstw wojennych, dotyczące feldmarszałka Hin-

denburga, który uznany został za winnego 11 rodzajów zbrodni wojennych przez 26 państw sprzymierzonych i zaprzeczających, które swego czasu żądały jego wydania. Na liście przestępstw Hindenburga jest oparty numer 237. Jedenaście rodzajów zbrodni wyszczególnione są w następującym porządku: 1. deportacja kobiet i dziewczyn; 2. uprowadzenie kobiet i dziewczyn; 3. rabunek z bronią w rękę; 4. świadome niszczenie własności prywatnej przy pomocy środków wybuchowych; 5. zadaniem względami nieusprawiedliwione wzięcie jeńców; 6. barbarzyństwo w stosunku do mieszkańców okupowanych terytoriów; 7. zmuszenie uwięzionych kobiet i dziewczyn do poddania się reglamentacji prostytucyjnej; 8. bezczeczenie grobów; 9. zatrucie studni; 10. trzepienie lasów; 11. rabunek amerykańskich transportów żywnościowych przeznaczonych dla cywilnej ludności okupowanych terytoriów.

Do rodziców.

Wobec bliskiego ukończenia roku szkolnego i opuszczenia szkoły przez liczną rzeszę uczniów podajemy kilka uwag dla rodziców, którzy zamierzają swe dzieci poświęcić rzemiosłu.

Przy oddawaniu uczniów w naukę powinni rodzice się wypierwać uważać, czy ów rzemieślnik przyjmujący uczniów w naukę jest mistrzem i ma prawo do wycuczenia uczniów.

Do wycuczenia uczniów jest upoważniony ten, kto złożył przed komisją egzaminacyjną mistrzowską egzamin, otrzymał odpowiedni dokument, wydany i ostateczny przez Izbę Rzemieślniczą albo też posiada zezwolenie na prawach przejściowych z dnia 30 maja 1908, przez Magistrat lub Starostwo mu udzielone. W przeciwnym razie czasu nauki takimi uczniowie nie są zaliczy i uważany jest za zwykłego robotnika.

Przy oddawaniu dziecka w naukę powinni rodzice dalej przyprowadzić, aby najdalej 4 tygodnie po przyjęciu w naukę, zawarta została ugoda na specjalnych formularzach (3) przez Izbę Rzemieślniczą wydanych. Ugoda ta, zawarta w trzech egzemplarzach z których jeden otrzymuje mistrz, drugi rodzice lub opiekun ucznia, trzeci zaś Izbę Rzemieślniczą lub cech, musi być potwierdzona przez Izbę lub cech, o ile mistrz jest członkiem cechu.

W ugodzie jest przewidziany czas nauki oraz odszkodowanie za jej zerwanie i t. d.

Ugoda może być zawarta na podstawie z bardzo ważnych powodów, które spadają w §§13,14, ugody. Po zerwaniu ugody winien mistrz wystawić uczniowi świadectwo z przebiegu czasu nauki.

Jeżeli ugodę zerwano nielegalnie to jest bez żadnych ważnych powodów, nateczna nie wolno uczniowi przez 9 miesięcy przechodzić w naukę do innego mistrza tegoż zawodu.

Wspólnym był obowiązkiem mistrza i rodziców jest przyprowadzanie aby uczeń regularnie do szkoły dokształcającej uczęszczał. Bez tego bowiem nikt do egzaminu czeladniczego dopuszczonym być nie może.

Przy zgłoszeniu się do egzaminu czeladniczego należy przynieść własnoręcznie napisany 1. wniosek 2. zyciorcy, 3. kontrakt nauki zawarty na przepisowym formularzu, 4. świadectwo ukończenia nauki na rzemiosło, 5. umowę o powołanie ucznia przez Urząd Gminy, 5. świadectwo z szkoły dokształcającej. Wszystko to należy nadesłać do Izby Rzemieślniczej lub do cechu uprawnionego do egzaminowania, jeżeli mistrz dotu należy, celem dopuszczenia ucznia do egzaminu.

Jeżeli ojciec bierze własnego syna w naukę, nateczna zawrzeć taką samą umowę o powołanie ucznia, jak w przypadku powołania ucznia przez Urząd Gminy, 5. świadectwo z szkoły dokształcającej. Wszystko to należy nadesłać do Izby Rzemieślniczej lub do cechu uprawnionego do egzaminowania, jeżeli mistrz dotu należy, celem dopuszczenia ucznia do egzaminu.

Jeżeli uczeń pracuje w fabryce to zwaćć powinni rodzice na to, aby tam znajdował się mistrz lub ktoś posiadający prawo wycuczenia uczniów. O ile by uczył się uczeń u niemistrza, do egzaminu nigdy dopuszczonym nie będzie.

Na są obowiązki, jakie rodzice lub opiekun wykoną poowni względem swych dzieci, a wtedy wyrówna na rzemieślników dzielników, jakich ojczyzna nasza dziś szczególnie tak bardzo potrzebuje.

(—) Wł. J.ewasiński, prezes.

Zamach żydowski na język polski.

Warszawa, 26.5. Podczas obrad gminy żydowskiej w Łodzi zebrani zaproszowali przeciw prowadzeniu obrad w języku polskim i żądali od zarządcy czeladniczego przemienienia w zaręczenie. Do obrad w języku polskim nie dopuszczono.

Rozłam wśród sjonistów.

Warszawa, 26.5. Poseł Gruenhauz złożył partii sejmowej do dyspozycji naczelnej radę partii sjonistycznej, ponieważ nie solidaryzuje się z polityką swego klubu.

- Kronika -

Wrzesnia, dnia 29 maja 1925 r.

Kalendarz rymsko-katolicki:
dzisiaj: Marij Magd., jutro: Peliksa P. M.

* **Podaje się do publicznej wiadomości**, że wpisy do I i II kl. szkoły wydziałowej miejskiej we Wrzesni przyjmują Magistrat we Wrzesni w terminie od 1-go do 20-go czerwca br. Kandydatów do I kl. przyjmują się we wieku od 10—12 lat. Egzamin do I kl. odbędzie się w czwartek 25 czerwca, do klasy II, w piątek 26 czerwca br. w szkole wydziałowej miejskiej (ul. 3-go Maja naprzeciw Starostwa). Do zgłoszenia należy dołączyć: świadectwo szkolne, metrykę urodzenia i świadectwo ukończenia szkoły.

Magistrat m. Wrzesni.

* **Zebrańne czwartkowe Rady miejskiej** zgali przewodniczący Smoldobinski. Uchwalono kredyty na przebrukowanie naprawienie ulicy 3 maja od Starostwa do kościoła ewangel. i ulicy rzecznej; uregulowanie na rozkazy ulic dworcowej i gnieźnieńskiej oraz na kosztu nauczycielskiej i ulicy rzecznej; uchwalono na tymże parku dla parku miejskiego, przyczem uwzględnia się prace ziemne przy uregulowaniu Wrzesni.

Celem umieszczenia w przyszłości motoru Diekla uchwalono chwilowo kredyt na roboty budowlane i uliczkę miejskiej. Czynniki zaś potrzebom chwili za zdecydowała Rada rozprawy Miejskiej Szkół Wydziałowej i jedna klasa w wiejskiej, która ma być oddana i zaangażowana jedynie jeszcze siły nauczycielskiej.

Idąc w myśl projektu i zwracając na miasto prośbę o pomoc przy przebudowie pomnika na placu wolności uchwalono kredyty na przesunięcie pomnika więcej ku wylotowi alei, ubezpieczenia pomnika tablicą pamiątkową — wozem kwiatów i wzdłuż ulicy. Wykorzystując uchwałę sejmową przyszyła się dać do uchwały magistratu aby starana poczynić o przyłączenie do miasta przyległych gmin wiejskich jak Opieszana, Zawodzia, części Sokółowa, Psar itd. chodzi tu oczywiście tylko o połączenie administracyjne. W miejsce ustępujących 3 członków magistratu po apt. St. Koniecznego, Wacława Olka, Rektora Winiętego Gaweckiego Wybrano wsielnych 3 panów: jednego głosownie ponownie na lat sześć dokumentując wyborem zaufaniem jakim się cieszą i uznaniem pracowitości dla dobra miasta naszego.

Jako rozmęcz polubowego wybrano na dalsze 3 lata ponownie p. Dynkowskiego a jego zastępcą p. Mogilecki który do Wrzesni powołał, obejmując biuro Funkcyjnego w Warszawie.

P. burmistrz Sołtyśki dał Radzie obszernie sprawozdanie ze zjazdu związku miast polskich. Nader interesujące wywody dotyczyły przyszłego ustroju miast, stosunku wzajemnego Rady miejskiej i magistratów do siebie i do burmistrzów. Z uznaniem i zainteresowaniem przyjęło wywody i przeprowadzono rzeczową dyskusję.

Pod koniec przyjęto do wiadomości wiadomości o rewizji kasowej przeprowadzonej przez p. W. Olka, o rozdaniu prac budowy domu miejskiego i to mularskich p. Profecie, a ciesielskich p. Bartkowskim. — Budowa jest już w toku a p. burmistrz pierwszą cegłę pod budowę położył osobiście. Projekt miasta rozszerzenia jarmarku byłych został przyjęty. — Wrzesnia będzie miała rocznie 8 jarmarków z tych 4 tylko będąc 4 a 4 jak dotychczas mieszane bydło-krasne. Przedłożono jednogłośnie umowę zawartą z kuratorem okręgu szkolnego dotyczącą utrzymania szkoły wydziałowej żeńskiej.

Spra we poruszoną przez jednego z radnych a dotyczącą zatargu szachmatego Gądzickiego z ciurą Sierżantem, oddano do rozpatrzenia komisji budowlanej.

Na tem zakończył p. przewodniczący zebranie, życząc zebrany „Wesołych Świąt“.

* **Ostatnie dni we pracą gorączkową na terenie strzelnicy.** Do co wczoraj zdawało się nie wykonalne na tak krótkim czasie, dzisiaj sto gotowe i czeka na przyjęcie gości. Bracia strzelecka dopełni i w wykonaniu zupełnie strzelnicy przyjmują gości. Podczas strzelania wylosowano Złota Złota Księga Bractwa, w której wolno się będzie uwiecznić tym, którzy stosownym działem przyczynia się do budowy strzelnicy. Setki krzesel ogrodowych, wielka ilość wygodnych ławek i stołów dadzą możność wygodnego słuchania koncertu. Będzie też jak zwykle wylosowany gospodarz p. Czerwinski, Ciesielski. Bractwo nie szczęśliwie aby zebrane publiczności oznaczyć pobyt na strzelnicy.

* **Bandytizm w powiecie.** W ostatnich dniach wzmożił się w powiecie naszym bandytyzm. Bandyci w kilka osób i to częściej pieszko a 2 na rowerach odwiedzili w ostatnim czasie z zamiarem powodzenia niekasowem probostwa w Biechowie i Bieganowie. Ostatnio w Bieganowie ewangelizacja X. prob. Chrzana, spłądowano również i zanalizowały skarbow. Natychmiast poszukiwania nie wykryły bandytów, nie przypuszczalnie na rozstajnej drodze część udała się w stronę byłej Kongresówki a część do Wrzesni. Czy dzisiaj to jedna paczka na wspólny rachunek,

Obwieszczenie!

Niniejszem podaje do publicznej wiadomości, że handlarza Edmunda Kuleckiego ur. 21. 10 1874 roku we Wrześni zamieszkałego przy ulicy Kościelnej 25 uznałem jako nalógowego pijaka i zakazuję niniejszem sprzedaży wzgl. podawania temuz napoju alkoholowych oraz przebywania w miejscach przeznaczonych do wyszynków napoju alkoholowych.

Podając powyższe do wiadomości, wyzywam pp. właścicieli restauracji i wyszynków na podstawie rozp. pol. z dn. 12. II. 1903 (Dz. Urz. Woj. str. 104) do przestrzegania mego zarządzenia to zn. nie sprzedawania mu żadnych napoju alkoholowych ani hurt. ani detalicznie oraz zabronienia mu pod groźbą kary przebywania w miejscach wyszynków.

Dnia p. Kuleckiego Edmunda należy umieścić na liście opiółców, która winna się znajd. w miejscu widocznym w lokalu.

Niezastosowanie się do powyższego zarządzenia podlega karze do wysokości 30,— zł lub odpow. karze aresztu.

Września, dnia 25 maja 1925 r.

Urząd Policyjny

L. Dz. 2550/25 III.

Soltysiak.

Tradycyjne

strzelanie zielonoświąteczne

Bractwa strzeleckiego we Wrześni

Program:

W niedzielę 1. święto 31 maja capstrzyk o godz. 9 wieczorem wymarsz z lokalu posiedzeń.
W poniedziałek 11. święto o 8 rano zbiórka w lokalu posiedzeń poczem Msza św. o 8.45.

Popołudniu o godzinie 1 zbiórka, o 1.30 wymarsz na strzelnicę.

We wtorek 2 czerwca wymarsz na strzelnicę o 2.30.

W sobotę 6 czerwca wymarsz na strzelnicę o 2.30.

W niedzielę 7 czerwca korso powoźkami, zbiórka o 12.30 przed szkołą powszechną, o 1-tej wyjazd na strzelnicę.

Zakończenie strzelania o godz. 6 wieczorem.

Proklamacja króla oraz 12 stycznia o godz. 6.30.

O godzinie 9 wymarsz z strzelnicy do lokalu brata Knechtla.

Wstęp do ogrodu 1 zł dla dorosłych, 50 gr dla dzieci.

Umundurowanie: Mundurki, czarne spodnie, białe rękawiczki z karabinami.

Dla nieumundurowanych: czarne lub (ciemne ubranie) sztywny kapelusz, białe rękawiczki z karabinami

oraz odznaki strzeleckie (kokarda biało-zielona).

M A J O R.

Naboje wszelkiego kalibru dla Bractwa można nabyć u ruznikarza Z. Witkowskiego.

W pierwszy i drugi dzień Zielonych Świąt w pokojach pana Knechtla otwarta będzie

Wystawa obrazów, studjów i skiców artysty mal. H. Kujawskiego.

Wystawa otwarta od godziny 11—1-szej przedpoł.

i " 2—5-tej popoł.

Bilet wstępu 50 groszy. - Studencki 25 groszy.

We wtorek, dnia 2-go czerwca 1925 roku

o godz. 11 przedpoł. będę sprzedawał w Chlebowie

najwięcej dajacemu za natychm. zapłatą

I proszczaka.

Kupś, egzекutor i woźny obw.

Władysław Lewandowski

Fabryka papy dachowej,
destylarnia smoły i wyrobów cementowych
Telefon 70 **Jarocin** Telefon 70

poleca po bardzo korzystn. cenach:

**papę dachową
papę do izolow. fundamentów
papę do klejenia
lepnik
smołę drzewną
karbolineum
gwoździe**

Wszelkie towary budowlane są zawsze na składzie.

Poznańska Spółka Drzewna Tow. Akc.

Tel. 33 - filia Września - róg Dworcowa-Poznańska

posiada stale na składzie

wszelki materiał tarty, budowlany i stolarski

oraz przyjmuje zamówienia

na całe budowie z dostawą terminową

na dogodnych warunkach spłaty.

Zarząd Składowy.

Nie wierzcie

że istnieje coś, co by było „równie dobre“, zdrowe, pożywe i wydajne, jak **Kathreiner** kawa **słodowa Kneippa!** Kathreiner kawa słodowa Kneippa nie jest zwykłą kawą słodową.

Niema nic równie dobrego!

Ubezpieczenia od gradobicia

w Towarzystwie „Vesta“

przyjmuje

Stefan Miedziński, Września

ulica Kościuszki 6 (obok koszar)

Telefon 455

Hurtownia:

benzyn, ropy naftowej, olejów wrzocien, maszynowych, motorowych, cylindrow, smaru do wozów, świec parafinowych itp.

WĘGIEL GÓRNOŚLĄSKI
gruby za tonę
na kredyt
i za gotówkę
17.- zł.
BONA-İSKA MIKOŁAJ.

A. Prądyński
księgarnia

poleca do

I. Komunji św.
wielki wybór
książek
do nabożeństwa,
powinnowań
oraz
różnych innych
stosownych pamiątek.
Ceny niskie!

Dobry

torf
prasowany

ma

do oddania

Majętność Morzynowo kościelne

Czeladnik
kołodziejski

potrzebny od zaraz
na stałe zatrudnienie

M. Hoffmann
mistrz kołodz. - Miłosław.

Po przejęciu na własność Tartaku

przyjmuje

wszelkie drzewo

do przetarcia i dalszej obróbki oraz zboże do srurow.

Sprzedż mebli i trumien detalicznie nadal po niższych cenach w mych składach przy ul. Warszawskiej nr. 32.

Tartak, Fabryka mebli i obróbki drzewa

Właśc.: K. Kaliszewski, Września - tel. 455.

W poniedziałek, 1 czerwca br.

(11. święto Zielonych Świąt) odbędzie się w szkole

przedstawienie amatorskie

p. t.

Mąż z grzeczności

komedia w 3 aktach.

Początek przedstawienia o 6.30, na które uprzejmie

zaprasza

Kółko włocianek parafji sokolnickiej.

W drugie święto, dnia 1 czerwca br.

odbędzie się o godz. 4 pop. na dziedzińcu szkolnem

w Łagiewkach

wielka zabawa latowa

na którą jak najuprzejmiej zaprasza... Zarząd.

**Nadszedł
wielki wybór**

ksiąg kontowych

Ceny niskie!

Ceny niskie!

A. Prądyński, księgarnia, Września

Wydzierżawienie trawy

na naszych łakach irygacyjnych położonych nad drogą Września—Chocicza Wielka odbędzie się

w piątek, dnia 5-go czerwca br.

o godz. 4 popołudniu w drodze licytacji na miejscu.

Cukrownia we Wrześni.

Na zabawę latową,

która odbędzie się 31 maja br. (1. święto Zielonych Świąt) o godz. 3 pop. w parku majetn. Chwałibogowo jak najuprzejmiej zaprasza...

Frąckowiak.

Formularze

do obliczania podatku dochodowego od uposażeń służbowych
ma na składzie

Księg. A. Prądyńskiego.